

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій
та освіти впродовж життя

31 серпня 2023 р.,

протокол № 11

Голова Вченої ради

Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Теорія літератури»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 014 «Середня освіта»

освітньо-професійна програма 014.021 – Середня освіта
(Англійська мова і зарубіжна література)

факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра педагогічних технологій та мовної підготовки

Схвалено на засіданні кафедри
педагогічних технологій та
мовної підготовки

28 серпня 2023 р.,

Протокол № 11

В.о. завідувача кафедри

 Ірина ГАЙДАЙ

Розробник: кандидат філологічних наук, старший викладач
Людмила СУВОРОВА

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 01 «Середня освіта»	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 014 Середня освіта	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3, самостійної роботи – 2,625	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	.
		Практичні	
		32 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		56 год.	
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % – самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є: дослідження та системне вивчення особливостей становлення і розвитку літературознавчої науки, розуміння специфіки художнього пізнання дійсності й розвитку національної літератури у її тісному взаємозв'язку із традиціями, новаторством і художньою майстерністю.

Завданнями вивчення *навчальної дисципліни «Теорія літератури»* є здатність до:

- набуття студентами здатності засвоювати базові теоретичні поняття з теорії літератури;
- формування літературознавчої компетентності;
- ознайомлення студентів з основами теорії літератури, системою літературознавчих понять і термінів;
- осягнення функціональності основних методів дослідження в літературі;
- узагальнення відомостей про історію розвитку літературно-естетичної парадигми;
- огляду різних точок зору науковців щодо суперечливих та дискусійних питань теорії літератури;
- формування базових умінь і навичок системно-цілісного розуміння й інтерпретації художніх текстів;
- активізації та розвитку творчого осмислення літератури з урахуванням основних тенденцій її розвитку;
- ознайомлення з ключовими досягненнями у сфері сучасного літературного процесу;
- застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до міжособистісної взаємодії та командної роботи;
- реалізації своїх прав та обов'язків як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свободи людини як громадянина України;
- сформувати вміння щодо лінгвістичного аналізу.
- вчитися і бути сучасно навченим;
- приймати обґрунтовані рішення та набувати досвіду до комунікативної адаптації в новому мовленнєвому середовищі;
- використовувати законодавчу базу України та дотримуватися вимог належних практик щодо здійснення професійної діяльності;
- проведення дослідження у практичній професійній діяльності на відповідному рівні.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

Зміст навчальної дисципліни спрямований на формування наступних компетентностей, визначених стандартом вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта»:

ЗК-1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК-8. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово.

ЗК-12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-14. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК1. Здатність формувати в учнів предметні компетентності.

СК-8. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (іноземною мовою, державною мовою), володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

СК-10. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

Відповідно до освітньо-професійної програми після завершення вивчення дисципліни «Теорія літератури» за спеціальністю 014 «Середня освіта» **очікується, що студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:**

ПРН-2. Обізнаний із елементами теоретичного й експериментального (пробного) дослідження в професійній сфері та методами їхньої реалізації.

ПРН-3. Знає мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку іноземної мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності.

ПРН-4. Знає специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, здобутки національних літератур, художні твори класики й сучасності.

ПРН-7. Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі.

ПРН-11. Порівнює мовні та літературні факти, явища, визначає 10 їхні подібності й відмінності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

ПРН-15. Застосовує сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.

ПРН-18. Формує комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, учнями (вихованцями) та їхніми батьками із дотриманням етичних норм спілкування, принципів толерантності, творчого діалогу, співробітництва та взаємоповаги до всіх учасників освітнього процесу.

ПРН-19. Ефективно спілкується в науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступає перед аудиторією, бере участь у дискусіях, обстоює власну думку (позицію), дотримується культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

ПРН-24. Здатний аналізувати й вирішувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на підставі сформованих ціннісних орієнтирів, визначати власну соціокультурну позицію в полікультурному суспільстві, бути носієм і захисником національної культури.

ПРН-25. Ефективно організовує, аналізує, критично оцінює, несе відповідальність за результати власної професійної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА. ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНІ МЕХАНІЗМИ ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ.

Змістовий модуль 1. Загальні питання літературознавства як особливого виду мистецтва.

Тема 1. Літературознавство як наука.

Література як особливий вид словесного мистецтва.

Предмет і структура курсу «Теорія літератури».

Зміст і основні завдання курсу.

Місце літературознавства в системі наук. Його взаємодія з іншими науковими дисциплінами (філософією, історією, естетикою, лінгвістикою тощо).

Теорія літератури і методологія літературознавчих досліджень.

Поетика і жанри теорії літератури.

Тема 2. Розвиток літературознавчої думки в діяхронному та синхронному зрізах. Історіографія літературознавства.

Загальний огляд розвитку літературознавчої думки.

Історіографія теоретико-літературної думки.

Осмилення явищ мистецтва в античну епоху.

Християнська екзегетика в добу Середньовіччя.

Літературознавство епохи Відродження.

Проблеми поетики в працях теоретиків бароко.

Герменевтика Нового часу. Естетика класицизму.

Теорія літератури в працях просвітників. Естетичні теорії в німецькій класичній філософії.

Тема 3. Історіографія літературознавства у зарубіжному та вітчизняному контекстах.

Міфологічна школа XIX століття. Неоміфологічна школа XX століття.

Біографічний метод. Культурно-історична школа в зарубіжному й вітчизняному літературознавстві.

Порівняльно-історична школа (компаративізм).

Психологічна школа.

Аналітична психологія у контексті літератури XX століття.

Новітні напрями та течії у літературознавстві.

Постмодернізм. Фемінізм.

Постструктуралізм як ідейна течія західноєвропейської естетики.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

Деконструктивізм як реакція на новітні філософські та філологічні доктрини.

Постколоніальна критика. Характеристика формальної школи.

Тема 4. Література як вид мистецтва.

Поняття про мистецтво. Наукове визначення природи і специфіки мистецтва. Мистецтво як форма суспільних свідомості.

Теорія наслідування в її розвитку. Теорія символізації.

Ідейно-смілова суть мистецтва.

Призначення мистецтва. Мистецтво в світлі аксіології. Мистецтво в співвіднесеності з іншими формами культури.

Тема 5. Критерії художньої літератури.

Образність як здатність до образотворення.

Поняття образного ладу.

Емоційна виразність та художня умовність.

Функції літератури.

Читацьке середовище і його смаки.

Герменевтика як мистецтво й теорія тлумачення текстів.

Тема 6. Образний код художньої літератури.

Поняття художнього образу. Класифікація образів.

Структура та функції художнього образу.

Образ і знак. Національні архетипи, екзистенціали, коди.

Художній домисел. Умовність і життєподібність.

Словесна пластика. Мова як предмет зображення.

Тема 7. Зміст і форма літературного твору.

Тема і мотив художнього твору.

Пафос.

Фабула і сюжет

Композиція та її елементи.

Світ речей. Природа. Пейзаж. Час і простір.

Тема 8. Автор художнього твору. Поняття авторської присутності.

Вираження творчої енергії автора. Мистецтво і гра. Авторська суб'єктивність у творі.

Автор і його присутність у творі. Концепція авторства.

Типи авторської емоційності.

Поняття катарсису і художності.

Критерії художнього твору. Поняття художнього смаку.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

МОДУЛЬ 2. ПОЕТИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ. ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС.

Змістовий модуль 2. Художній текст крізь призму його поетико-образної організації.

Тема 9. Поетика: теоретичні механізми. Художня мова.

Основні поняття і терміни теоретичної поетики.

Огляд дефініцій: твір, цикл, фрагмент.

Персонаж і його ціннісна орієнтація. Свідомість і самосвідомість персонажа.

Психологізм літературного твору.

Художня мова та інші форми мовної діяльності.

Засоби художньої мови.

Специфіка художньої мови. Поезія і проза.

Тема 10. Генерика і генологія літератури: критерії поділу літератури на роди і жанри.

Поділ літератури на роди як теоретична проблема. Поняття про епос, лірику і драму.

Проблему жанру в літературознавстві: принципи поділу на жанри, поняття «змістовна форма».

Епічні жанри.

Ліричні жанри.

Драматичні жанри.

Жанрова система. Жанрові структури й канони.

Тема 11. Генезис літературної творчості.

Закономірності розвитку літератури.

Значення терміна «генезис».

Значення культурної традиції для літератури.

Поняття літературного процесу: динаміка й стабільність світової літератури.

Художні системи ХІХ – початку ХХІ ст.

Тема 12. Звукова організація художнього тексту.

Фоноритмічна, інтонаційна, ритмомелодійна єдність.

Просодія та її чинники.

Ритм прози.

Ритміка і метрика віршованої мови.

Метрична (антична, квантитативна) система віршування. Довільне віршування. Квалітативна версифікація.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

Тема 13. Основи віршування.

Походження і розвиток віршування.

Системи віршування.

Поняття стопи та її основних видів.

Римування. Строфа, її види.

Тема 14. Основи наратології: літературознавчий аспект.

Поняття наратора, наративу, наратології.

Аристотелівське розуміння оповіді.

Структура оповіді за В. Проппом.

Оповідний дискурс Ж. Жанетта.

«П'ять кодів» для репродукції оповіді (Р. Барт).

Тема 15. Типологія літератури в історичному контексті.

Проблема періодизації та класифікації явищ літературного процесу.

Основні поняття і терміни теорії літературного процесу.

Античний міфологізм.

Середньовічний символізм й алегоризм

Епоха бароко. Класицизм.

Сентименталізм. Романтизм. Реалізм.

Стильові форми літератури: модерністські стильові різновиди, авангардизм, постмодерністські стильові тенденції.

Регіональна й національна специфіка літератури.

Тема 16. Методологія сучасного літературознавства.

Поняття феноменології.

Літературна герменевтика.

Психоаналіз і теорія архетипів.

Рецептивна естетика.

Структуралізм і семіотика.

Літературна компаративістика.

Міфологічний аналіз. Постколоніальна критика.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	Усього	лекції	Практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1. ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА. ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНІ МЕХАНІЗМИ ВИВЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРИ								
Змістовий модуль 1. Загальні питання літературознавства як особливого виду мистецтва								
Тема 1. Літературознавство як наука.	7	2	2	3				
Тема 2. Розвиток літературознавчої думки в діахронному та синхронному зрізах. Історіографія літературознавства.	7	2	2	3				
Тема 3. Історіографія літературознавства у зарубіжному та вітчизняному контекстах.	7	2	2	3				
Тема 4. Література як вид мистецтва.	7	2	2	3				
Тема 5. Критерії художньої літератури.	8	2	2	4				
Тема 6. Образний код художньої літератури.	8	2	2	4				
Тема 7. Зміст і форма літературного твору.	8	2	2	4				
Тема 8. Автор художнього твору. Поняття авторської присутності. МК 1.	8	2	2	4				
Разом за змістовий модуль 1	60	16	16	28				
Модуль 2. ПОЕТИКА ЛІТЕРАТУРНОГО ТВОРУ. ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС.								
Змістовий модуль 2. Художній текст крізь призму його поетико-образної організації.								
Тема 9. Поетика: теоретичні механізми. Художня мова.	7	2	2	3				
Тема 10. Генерика і генологія літератури: критерії поділу літератури на роди і жанри.	7	2	2	3				
Тема 11. Генезис літературної творчості.	7	2	2	3				
Тема 12. Звукова організація художнього тексту.	7	2	2	3				
Тема 13. Основи віршування.	8	2	2	4				
Тема 14. Основи наратології: літературознавчий аспект.	8	2	2	4				
Тема 15. Типологія літератури в історичному контексті.	8	2	2	4				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 20 / 11</i>

Тема 16. Методологія сучасного літературознавства. МК 2.	8	2	2	4				
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	60	16	16	28				
ВСЬОГО	120	32	32	56				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

5. Темі лекцій

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Літературознавство як наука.	2	
Тема 2. Розвиток літературознавчої думки в діахронному та синхронному зрізах. Історіографія літературознавства.	2	
Тема 3. Історіографія літературознавства у зарубіжному та вітчизняному контекстах.	2	
Тема 4. Література як вид мистецтва.	2	
Тема 5. Критерії художньої літератури.	2	
Тема 6. Образний код художньої літератури.	2	
Тема 7. Зміст і форма літературного твору.	2	
Тема 8. Автор художнього твору. Поняття авторської присутності.	2	
Тема 9. Поетика: теоретичні механізми. Художня мова.	2	
Тема 10. Генерика і генологія літератури: критерії поділу літератури на роди і жанри.	2	
Тема 11. Генезис літературної творчості.	2	
Тема 12. Звукова організація художнього тексту.	2	
Тема 13. Основи віршування.	2	
Тема 14. Основи наратології: літературознавчий аспект.	2	
Тема 15. Типологія літератури в історичному контексті.	2	
Тема 16. Методологія сучасного літературознавства.	2	
ВСЬОГО		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 13

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма
Тема 1. Літературознавство як наука.	2	
Тема 2. Розвиток літературознавчої думки в діахронному та синхронному зрізах. Історіографія літературознавства.	2	
Тема 3. Історіографія літературознавства у зарубіжному та вітчизняному контекстах.	2	
Тема 4. Література як вид мистецтва.	2	
Тема 5. Критерії художньої літератури.	2	
Тема 6. Образний код художньої літератури.	2	
Тема 7. Зміст і форма літературного твору.	2	
Тема 8. Автор художнього твору. Поняття авторської присутності.	2	
Тема 9. Поетика: теоретичні механізми. Художня мова.	2	
Тема 10. Генерика і генологія літератури: критерії поділу літератури на роди і жанри.	2	
Тема 11. Генезис літературної творчості.	2	
Тема 12. Звукова організація художнього тексту.		
Тема 13. Основи віршування.	2	
Тема 14. Основи наратології: літературознавчий аспект.	2	
Тема 15. Типологія літератури в історичному контексті.	2	
Тема 16. Методологія сучасного літературознавства.	2	
ВСЬОГО		32

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 14

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми та зміст	Кількість годин
Модуль I		
1.	Тема 1. Літературознавство як наука. Місце літературознавства в системі наук. Його взаємодія з іншими науковими дисциплінами (філософією, історією, естетикою, лінгвістикою тощо). Методологія літературознавчих досліджень.	3
2.	Тема 2. Розвиток літературознавчої думки в діахронному та синхронному зрізах. Історіографія літературознавства. Проблеми поетики в працях теоретиків бароко. Теорія літератури в працях просвітників. Естетичні теорії в німецькій класичній філософії.	4
3.	Тема 3. Історіографія літературознавства у зарубіжному та вітчизняному контекстах. Постмодернізм. Фемінізм. Постструктуралізм як ідейна течія західноєвропейської естетики. Деконструктивізм як реакція на новітні філософські та філологічні доктрини.	4
4.	Тема 4. Література як вид мистецтва. Призначення мистецтва. Мистецтво в світлі аксіології. Мистецтво в співвіднесеності з іншими формами культури.	3
5.	Тема 5. Критерії художньої літератури. Функції літератури. Читацьке середовище і його смаки.	3
6.	Тема 6. Образний код художньої літератури. Художній домисел. Умовність і життєподібність. Словесна пластика. Мова як предмет зображення.	4
7.	Тема 7. Зміст і форма літературного твору. Світ речей. Природа. Пейзаж. Час і простір.	3
8.	Тема 8. Автор художнього твору. Механізм авторської присутності. Поняття катарсису і художності. Критерії художнього твору. Поняття художнього смаку.	4
	Разом	28
Модуль II		
9.	Тема 9. Поетика: теоретичні механізми. Художня мова.	3

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 15

	Художня мова та інші форми мовної діяльності. Засоби художньої мови. Специфіка художньої мови. Поезія і проза.	
10.	Тема 10. Генерика і генологія літератури: критерії поділу літератури на роди і жанри. Проблему жанру в літературознавстві: принципи поділу на жанри, поняття «змістовна форма». Жанрові структури й канони.	3
11.	Тема 11. Генезис літературної творчості. Художні системи ХІХ – початку ХХІ ст.	3
12.	Тема 12. Звукова організація художнього тексту. Метрична (антична, квантитативна) система віршування. Довільне віршування. Квалітативна версифікація.	3
13.	Тема 13. Основи віршування. Римування. Строфа, її види.	4
14.	Тема 14. Основи наратології: літературознавчий аспект. Оповідний дискурс Ж. Жанетта. «П'ять кодів» для репродукції оповіді (Р. Барт).	4
15.	Тема 15. Типологія літератури в історичному контексті. Стильові форми літератури: модерністські стильові різновиди, авангардизм, постмодерністські стильові тенденції. Регіональна й національна специфіка літератури.	4
16.	Тема 16. Методологія сучасного літературознавства. Рецептивна естетика. Структуралізм і семіотика.	4
	Разом	28
	Разом з дисципліни	56

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 16

7. Індивідуальні завдання

1. Написання тез до наукових збірників, участь у наукових конференціях.
2. Написання різних видів академічних текстів.
3. Підготовка рецензій на раніше опрацьований текст, книгу.
4. Написання рефератів, розробка проєктів та їх успішне публічне представлення.

8. Методи навчання

1. Лекція.
2. Бесіда.
3. Наочні методи (ілюстрування, демонстрування).
4. Практичні методи (індивідуальні наукові проєкти).
5. Самостійна робота.
6. Різні форми дистанційної роботи.

9. Методи контролю. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання результатів вивчення дисципліни є:

- індивідуальні усні опитування;
- індивідуальні письмові роботи;
- тестові завдання у письмовій формі та з використанням технічних засобів навчання;
- презентації самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу;
- практичні завдання: виконання вправ на знання норм сучасної української літературної мови та ключових механізмів загального мовознавства;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль (екзамен).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 17

Форми контролю

Оцінка з дисципліни «Теорія літератури» визначається з урахуванням результатів навчальної діяльності студента. *Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни* – це кількість балів, яку студент отримує за певну навчальну діяльність (за наслідками поточного, модульного контролю), визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів з дисципліни та балів за підсумковий контроль (екзамен).

Оцінка з дисципліни «Теорія літератури» виставляється студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни і рейтингова оцінка з дисципліни є не меншою ніж 60 балів, визначається шляхом конвертації кількості балів з дисципліни в оцінку за чотирибальною (традиційною) шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми, під час індивідуальної роботи викладача зі студентом та складається з опитування (теоретичної підготовки до практичного заняття), виконання тестового завдання, виконання практичного завдання, здійснення практичної роботи, самостійної роботи студента у вигляді написання і захисту реферату та складання тестів, кросвордів за виконавчу дисципліну.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні модуля дисципліни – **100**, в тому числі за поточну навчальну діяльність – **60** балів, за результатами модульного контролю або заліку – **40** балів.

Співвідношення між результатами оцінювання поточної навчальної діяльності та модульного контролю 60% до 40%.

Модульний контроль здійснюється після завершення вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля і проводиться у письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 1 академічну годину. Модульний контроль вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше **24** балів із **40**.

- Максимальна кількість балів, яку може отримати студент при складанні підсумкового контролю (екзамену) – **100** балів, який вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше **60** із **100** балів.
- Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі модулі з дисципліни.
- Кількість балів, яку студент набрав з дисципліни, визначається як середнє арифметичне кількості балів з усіх модулів та підсумкового контролю з дисципліни (сума балів за усі модулі ділиться на кількість модулів з дисципліни).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 18

10. Розподіл балів

Поточний рейтинг та самостійна робота								Дод. рей- тинг	МК	Сума
Модуль I										
Змістовий модуль I										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
7	8	7	8	7	7	8	8	-	40	100

Поточний рейтинг та самостійна робота								Дод. рей- тинг	МК	Сума
Модуль II										
Змістовий модуль II										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
7	8	7	8	7	7	8	8	-	40	100

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F		Не зараховано	0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 19

11. Рекомендована література

Основна література

1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. Львів : Літопис, 1996. 634 с.
2. Білоус П.В. Теорія літератури: навч. посібник. К. : Академвидав, 2013. 328 с.
3. Безпечний І. Теорія літератури. К., 2009.
4. Будний В. Порівняльне літературознавство : Підручник. К., 2008.
5. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К., 2001.
6. Зборовська Н. Психологія і літературознавство: Посібник. К., 2003.
7. Ковалів Ю. Літературознавча енциклопедія: у 2- т. К. : Академія, 2007.
8. Моклиця М. Основи літературознавства. Тернопіль, 2002.
9. Моклиця М. Модернізм у творчості письменників ХХ ст.: Навч. посіб. Луцьк, 1999. Ч.1: Українська література.
10. Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. 2-ге вид., доповнене. Львів, 2002.
11. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства : Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. К., 2003.
12. Ткаченко Т. Теорія літератури: Курс лекцій. К., 2010.

Допоміжна література

1. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко. Романтизм. Модернізм. К., 2000.
2. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації / Р.Т. Гром'як, Л.Б. Бабій, Н.Р. Грицак та ін. Тернопіль, 2006.
3. Даниленко І. Теорія віршування. Аналіз поетичного тексту. Практикум. Миколаїв, 2003.
4. Еко У. Роль читача. Дослідження з семіотики текстів / Пер. з англ. Львів, 2004.
5. Качуровський І. Строфіка. К., 1994.
6. Качуровський І. Фоніка. К., 1994.
7. Квіт С. Основи герменевтики : Навч. посібник. К., 2003.
8. Клочек Г. Поетика і психологія. К., 1990.
9. Левчук Л. Психологія: історія, теорія, мистецька практика: Навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. К., 2002.
10. Література. Теорія. Методологія / Пер. з польськ. С. Яковенка / Упор. і наук. ред. Д. Уліцької. К., 2006.
11. Наєнко М. Історія українського літературознавства і критики: навчальний посібник. К., 2010.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-31.06- 05.01/014.021/Б/ОК27- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 20

12. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, тенденції. К., 1997.
13. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика. К., 2006.
14. Наливайко Д. Українські поетики й риторики доби бароко: генеза і типологія літературно-теоретичного мислення. Теорія літератури й компаративістика. К., 2006.
15. Науменко Н. Серпантинні дороги поезії: природа та тенденції розвитку українського верлібру. К., 2010.
16. Нич Р. Світ тексту: постструктуралізм і літературознавство / Пер. з польськ. Львів, 2007.
17. Павличко С. Методологічна ситуація в сучасному українському літературознавстві // Павличко С. Теорія літератури. К., 2002.
18. Павличко С. Теорія літератури. К., 2002.
19. Скорина Л.В. Аналіз художнього твору: навчальний посібник для студентів гуманітарних спеціальностей. Тернопіль : навчальна книга Богдан, 2013. 414 с.

Довідкова література. Словники.

1. Гадамер Г.-Г. Герменевтика і поетика: Вибрані твори / Пер. з нім. К., 2001.
2. Ганич Д. І., Олійник І. С. Словник лінгвістичних термінів. Київ : Вища школа, 1985. 360 с.
3. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці, 2001.
4. Літературознавчий словник-довідник. За ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва та ін. К., 1997.
5. Костенко Н.В. Українське віршування ХХ століття. К., 2006.
6. Приліпко І. Сучасні моделі літературознавчого аналізу: теоретико-методологічний аспект. К., 2010.
7. Ткачук О. Наратологічний словник. – Тернопіль, 2002.

Інформаційні ресурси

1. URL-адреси сайтів української літератури. Освітній онлайн-ресурс. Режим доступу : <http://litmisto.org.ua/>
2. Електронна бібліотека української літератури. Режим доступу : <http://www.utoronto.ca/elul/Main-Ukr.html>
3. Гуманітарний архів «Антропос». Режим доступу : <http://www.anthropos.net.ua/jspui/>
4. Архів журналу «Слово і час». Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sch/texts.html
5. Архів журналу «Дивослово». Режим доступу : <http://dyvoslovo.com.ua/archive/>